

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 260/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného PK law firm s. r. o., Konventná 636/6, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Poprad sp. zn. 3Nt/26/2024 zo 7. apríla 2025 a uzneseniu Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Tos/16/2025 z 30. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresného súdu sp. zn. 3Nt/26/2024 zo 7. apríla 2025 a uznesením krajského súdu sp. zn. 4Tos/16/2025 z 30. júla 2025, pričom navrhuje označené uznesenia okresného súdu a krajského súdu zrušiť a vec im vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň sa domáha priznania náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5T/31/1978 z 27. apríla 1978 uznaný za vinného zo spáchania trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov nepodmienečne so zaradením pre výkon trestu do vtedajšej II. nápravno-výchovnej skupiny, súčasne mu bola uložená povinnosť nahradiť škodu a so zvyškom nárokov boli poškodené subjekty odkázané na konanie vo veciach občianskoprávných.

3. Proti uvedenému rozsudku podali odvolania prokurátor, sťažovateľ a matka sťažovateľa, ktoré boli uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9To/283/1978 zo 14. júna 1978 zamietnuté. Po rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach vydal okresný súd uznesenie sp. zn. 5T/31/1978 z 28. júla 1978, ktorým doplnil výrokovú časť rozsudku z 27. apríla 1978.

4. Sťažovateľ podal 2. augusta 2024 na okresnom súde návrh na obnovu konania, ktorý bol uznesením okresného súdu zo 7. apríla 2025 zamietnutý. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola uznesením krajského súdu sp. zn. 4Tos/16/2025 z 30. júla 2025 zamietnutá.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Podanou ústavnou sťažnosťou sťažovateľ napáda uznesenie okresného súdu, ktoré považuje za nezákonné, v rozpore s ústavou a rovnako tak aj dohovorom, pričom krajský súd nereflektoval na námietky sťažovateľa, v dôsledku čoho došlo uznesením krajského súdu rovnako k porušeniu jeho ústavou garantovaných práv, ako aj práv garantovaných dohovorom.

6. Podľa názoru sťažovateľa sa okresný súd, rovnako tak ani krajský súd žiadnym spôsobom nevysporiadali s jeho právnymi argumentmi, keď svoj návrh na obnovu konania odôvodnil existenciou novej skutočnosti, a to výkonom trestu spolu s poškodeným vo svojej trestnej veci [REDAKOVANÉ], počas ktorého sa mu poškodený niekedy v priebehu roku 1978 mal priznať, že sťažovateľ sa žiadnych hodín násilím nezmocnil, ako to bolo uvedené v odsudzujúcom rozsudku a uznesení o zamietnutí odvolania. Poškodený mal byť podľa vlastného vyjadrenia na túto výpoveď navedený z dôvodu, že sám mal byť zapletený do fyzickej potýčky, ktorá bola predmetom trestného stíhania sťažovateľa, pričom jeho účelová výpoveď mohla mať aj postranné úmysly. Podľa názoru sťažovateľa ide o dôkaz spôsobilý privodiť obnovu jeho trestného konania. V súvislosti s podaním návrhu na obnovu konania sťažovateľ zároveň navrhol vykonať výsluch poškodeného [REDAKOVANÉ], ktorým malo byť preukázané, že sťažovateľ nemohol naplniť skutkovú podstatu trestného činu lúpeže, ktorý bol predmetom odsudzujúceho rozsudku okresného súdu v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach. Svoj návrh na obnovu konania doplnil sťažovateľ písomným podaním zo 14. októbra 2024, v ktorom okrem samotného poškodeného navrhol vypočuť aj ďalšie osoby.

7. Sťažovateľ zastáva názor, že okresný súd postupoval nesprávne, ak odmietol vykonať navrhované dôkazy, pričom podľa jeho názoru na základe nových skutočností, ktoré mohli prezentovať ním navrhovaní svedkovia v rámci výsluchu, mohlo dôjsť k zisteniu skutkového stavu, na základe ktorého môže dôjsť k podstatnej zmene vo vzťahu k posúdeniu predmetného konania, ktoré bolo vyhodnotené ako trestný čin lúpeže. Poukázal tiež na nezákonný postup spočívajúci vo vydaní opravného uznesenia okresným súdom po právoplatnom rozhodnutí o odvolaní krajským súdom, ktorým malo byť upravené znenie skutku. Zároveň namietal porušenie svojho práva na obhajobu od fázy prípravného konania, pretože nemal obhajcu, hoci bol stíhaný väzobne, pričom nesúhlasil s argumentáciou krajského súdu, že o tom nepredložil žiadny dôkaz a toto jeho tvrdenie sa vzhľadom na skartáciu spisu nedá overiť. Absenciu obhajcu sťažovateľ odvodzoval z toho, že v rozhodnutiach okresného súdu a krajského súdu rozhodujúcich vo veci samej sa nenašla žiadna zmienka o prednese obhajcu.

8. Výhrady vzniesol sťažovateľ tiež k úvahám okresného súdu o jeho vyššom veku, pričom vyslovil názor, že okresný súd sa odchýlil od podstaty návrhu na obnovu konania, keď na verejnom zasadnutí skúmal, či sa sťažovateľ niekedy liečil na psychiatrii, a zisťoval, či sťažovateľ súhlasí, aby si súd vyžiadal informácie z jeho zdravotnej dokumentácie.

9. Vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu sťažovateľ namietal strohé odôvodnenie, ktoré nedáva odpovede na jeho námietky vznesené v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu. Krajský súd sa v rámci sťažnostného konania taktiež nevysporiadal s rozsiahlymi námietkami obhajcu sťažovateľa, pričom len pokračoval v prístupe, aký k veci zvolil okresný súd, ktorý vníma ako prísne formalistický. Uznesenie krajského súdu neposkytuje sťažovateľovi jasné odpovede na vznesené námietky, a teda zastáva názor, že uznesením okresného súdu, ako aj uznesením krajského súdu došlo k porušeniu práva účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky.

10. Námietky sťažovateľ vzniesol tiež ku skutočnosti, že okresný súd, ako aj krajský súd nevyhoveli sťažovateľovmu návrhu na výsluch svedkov, pričom sa nestotožňuje s odôvodnením, že označení svedkovia boli vypočutí v pôvodnej trestnej veci, a teda nejde o svedkov súdu skôr neznámych a z výpovedí sťažovateľa, resp. jeho podaní nevyplýva dôvod, pre ktorý by bolo potrebné uvedených svedkov opätovne vypočuť.

11. Sťažovateľ poukázal na rozhodovaciu prax ústavného súdu vo vzťahu k povinnosti riadneho odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu. Obdobne poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k právu na riadne odôvodnenie rozhodnutí, v zmysle ktorej účelom odôvodneného rozhodnutia je dať stranám najavo, že boli vypočuté. Napokon sťažovateľ poukázal aj na judikatúru Ústavného súdu Českej republiky interpretujúcu obsah práva upraveného v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.

12. Porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ vidí v súhrne v ním označených vadách uznesenia okresného súdu a rovnako tak aj uznesenia krajského súdu, pretože podľa názoru sťažovateľa mal krajský súd napraviť nezákonný stav v rámci sťažnostného konania, avšak tým, že tak neurobil, tak sa *de facto* stotožnil s postupom okresného súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Na účely posúdenia sťažovateľových námietok sa ústavný súd oboznámil s uznesením okresného súdu o zamietnutí návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania a zároveň s uznesením krajského súdu o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu.

III.1. K namietanému porušeniu práv uznesením okresného súdu:

15. Ústavný súd v rámci svojej konštantnej judikatúry opakovane konštatuje, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale s poukazom na čl. 124 ústavy je nezávislým orgánom ochrany ústavnosti. Uvedené značí, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívou ani mimoriadnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, rovnako tak ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecného súdu môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti, resp. svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. napr. III. ÚS 122/2021, III. ÚS 100/2022).

16. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

17. Sťažovateľ mal možnosť podať proti namietanému uzneseniu okresného súdu sťažnosť krajskému súdu. Takúto sťažnosť aj podal a bolo o nej rozhodnuté uznesením krajského súdu. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol z dôvodu jej neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv uznesením krajského súdu:

18. Vychádzajúc z odôvodnenia uznesenia krajského súdu, možno konštatovať, že krajský súd vyhodnotil uznesenie okresného súdu za správne a zákonné a stotožnil sa s jeho názorom, že sťažovateľ v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania neuviedol žiadne nové skutočnosti a dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by samostatne alebo v spojení so skutočnosťami a s dôkazmi súdu skôr známymi mohli odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo o treste. Krajský súd poukázal na skutočnosť, že svedkovia, ktorých výsluch navrhoval sťažovateľ v rámci návrhu na povolenie obnovy konania, už boli vypočutí v pôvodnom konaní vo veci samej, pričom z podaného návrhu, jeho doplnenia ani vyjadrení sťažovateľa nie je zrejmé, na základe čoho je možné dôvodne očakávať, že by toho času vypovedali inak než v pôvodnej trestnej veci s výnimkou svedka

poškodeného Eliáša, ktorý bol už v čase rozhodovania okresného súdu a krajského súdu nebohý, a preto nebolo možné ho predvolať a vypočuť. Zároveň sa krajský súd spoľahlivo vysporiadal aj so sťažnostnou námietkou sťažovateľa týkajúcou sa obdobia, keď mal byť pôvodný súdny spis skartovaný, rovnako tak aj námietkou spočívajúcou v tvrdení absencie zastúpenia obhajcom v pôvodnom trestnom konaní, o čom sťažovateľ napokon nepredložil žiadny dôkaz a táto skutočnosť sa pre skartáciu spisu preveriť nedala, avšak s poukazom na dvojínštanosť pôvodného konania možno súhlasiť s názorom krajského súdu, že predmetný nedostatok by neostal súdmi opomenutý.

19. Ústavný súd s poukazom na svoju ustálenú prax pripomína, že účelom obnovy konania nie je revízia záverov pôvodného konania. Obnova konania nemá slúžiť na verifikáciu otázok, na ktoré bolo možné nachádzať odpovede vykonaním, preverením a vyhodnotením dôkazov existujúcich v pôvodnom konaní, ako to aj podľa názoru ústavného súdu bolo v sťažovateľovom prípade. Inak povedané, v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania všeobecný súd nepreskúmava zákonnosť pôvodného rozhodnutia, ale iba preskúmava, či existujú nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli odôvodniť iné rozhodnutie v otázke viny alebo trestu. Z uvedeného dôvodu nebolo možné sťažnostnej argumentácii priznať pozitívnu ústavnoprávnu relevantnosť.

20. Závery krajského súdu spĺňajú ústavnoprávne požiadavky súdneho rozhodnutia bez zistenia excesívnych prejavov svojvôle. Všeobecné súdy (krajský aj okresný) sa argumentáciou sťažovateľa zaoberali a vysporiadali sa s ňou v rozsahu postačujúcom na prijatie záveru, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpovede na všetky podstatné dôvodové línie, ktoré v podanom návrhu nastolil. Výklad a aplikácia príslušných právnych predpisov boli v súlade s ústavnoprávnymi imperatívmi, v dôsledku čoho bola zabezpečená spravodlivá ochrana práva sťažovateľa. Za týchto okolností ústavný súd nemá ústavne relevantný dôvod prehodnocovať právne závery krajského súdu posúdené v nerozlučnej spojitosti so závermi okresného súdu a tieto následne podrobovať ústavnoprávnej korekcii. Argumentácia obsiahnutá v ústavnej sťažnosti predstavuje iba ďalší nesúhlas sťažovateľa a spochybňovanie uvádzaných záverov.

21. Z uvedených dôvodov je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

22. Z dôvodu, že ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu